

(D/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranger, 2'50

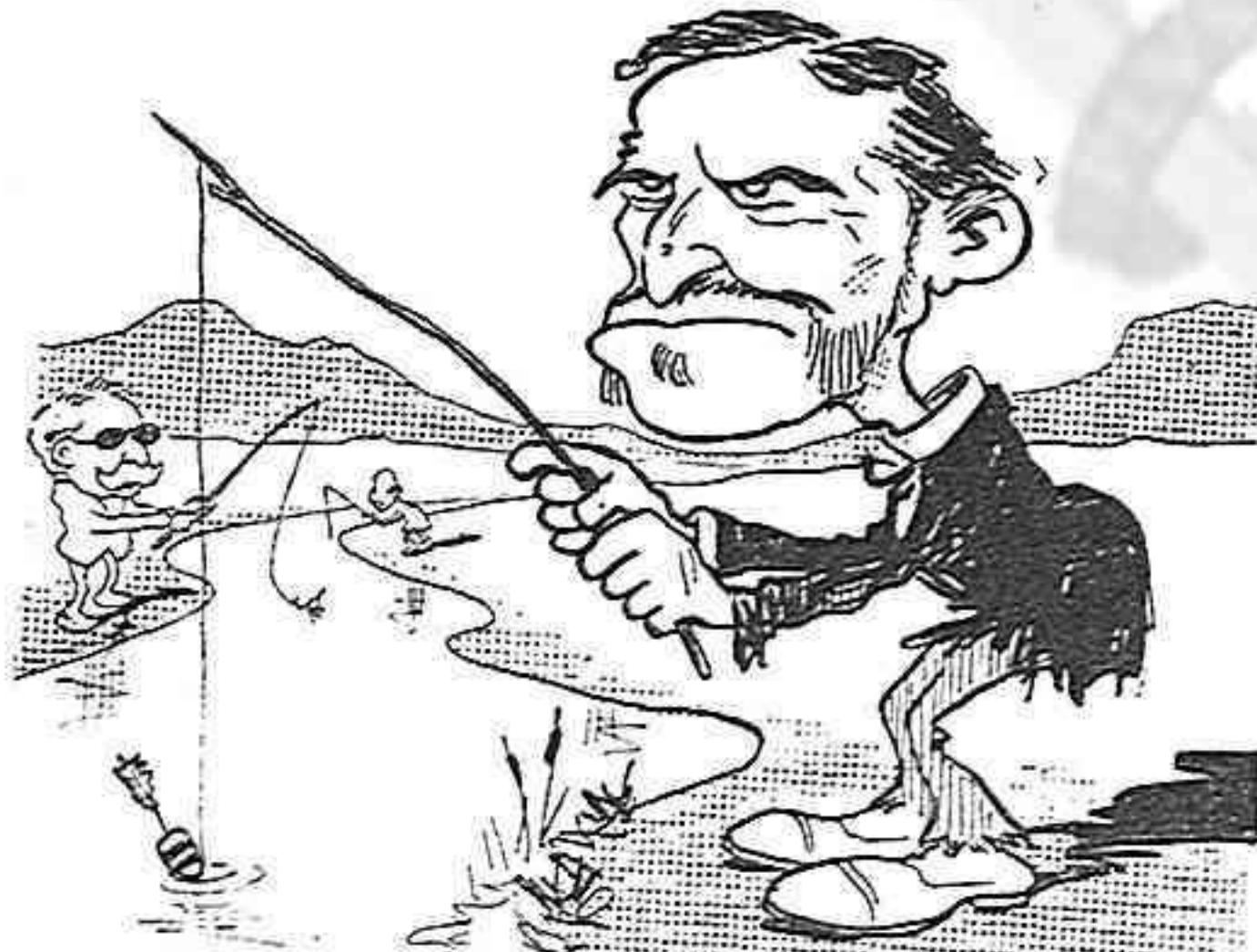
ULLADA POLITICA

EL rey, de viatge, à veure la promesa, y l' gobern entregat al *dolce far niente*, ab las Corts tancadas; ab las garantias constitucionals sus pesas á Barcelona; ab la famosa ley de jurisdiccions guardada al calaix; ab l' entorxat vacant sense amortisarse, ni acabarse de concedir á cap dels generals que l' solicitan; ab la famosa qüestió alcoholera, sense resoldres... Tot paralisa, tot mort... y entre tant que rodi la bola.

Ningú sab el gobern abont va, y ell mateix es el primer que ho ignora. No sab si tornarà á reunir las Corts dintre de poch ó si ho allargarà fins al octubre. No sab si las Corts serán viables, prestantse la majoria á subjectar-se á una disciplina més o menos espontànea, ó si li serà forsós demanar el decret de disolució pera veure de ferse'n unes d' especials, menos carregadas de conservadors y de dissidents, y que li serveixin més que les actuals. El gobern està perdut en un intrincat laberinto de incongruencias.

Pero aixó s': de projectes no 'n vulguin més. Semblan somnis de una nit de primavera, provocats per una digestió abundant.

A dins y á fora

Si pican ó no pican, ó la pesca del entorxat.

L' Azorín del A. B. C., confessant als pro-homs barelonins.

Concebeix el Sr. Moret la gran idea de que tot de un plecat se construirà un sens fi de kilòmetres de ferrocarrils secundaris, carreteras y camins veinals, y per portarla á efecte crida als representants de les línies fèrreas y ls invita á realitzar el seu plan. Naturalment, las empresas consultades quedan en tornarli la resposta, y un dia ó altre li tornaran si no se 'n olvidan.

En materia de projectar tots els ministres li fan la competència. El de Foment té un plan complet de canals y de pantanos; el de Gracia y Justicia, de reformas jurídicas; el de la Guerra, de reorganización del exèrcit; el de Marina, de restauració del poder naval; el de Hisenda, de confecció de un pressupost regenerador; el de la Gobernació ja ha escrit la memòria enumerant las necessitats més indispensables de las illes Canàries que precisa satisfacer... No sembla sino que s' haja entaulat entre elles una divertida competència de fantasias.

Pero per fantasia grossa la de 'n Moret. L' altre dia va trobar el medi de convertir de cop y volta á

Espanya en una nova Inglaterra. Pera conseguirlo no s' ha de fer més que una cosa: imitar als jefes dels partits inglesos, organitzant grans meetings populars, pera tractar en ells de la cosa pública. Ja veuen si es senzill. En Moret actuarà de Chamberlain y convocará al poble pera donarli compte dels seus pensaments. Qui li porti la contraria que fassi lo mateix, y ja veurán com ens divertim. Res: que s' tornarem inglesos sense adonar-nos'.

Se li podrà objectar á 'n Moret que á Inglaterra els meetings son medis que s' emplean pera posar-se en contacte ab l' opinió y rebre directament las seves inspiracions, y que aquí l' opinió està completament divorciada dels partits monàrquics... ¿Y c'om s' atreveix á parlar de meetings qui per sistema refug la reunió del Parlament, tenintlo tanca el dia de temps possible? ¿Y qu' es aquí a Espanya? El Parlament, més que una ficció forjada per les oligarquies, que no retrocedeixen davant de cap abús, quan se proposan crearse una majoria?

Del viatge de 'n Romanones, ja 'n parlém en un altre lloc del present número.

El seu propòsit no es altre, segons sembla, que tractar de infundir nova vida al caciquisme monàrquic, completament destruït per l' acció popular, cada dia més enèrgica y decidida.

La suspensió de garantías es un medi polític que s' emplea pera reduir á la opinió; pero aquest medi resulta contraproduent. Quant més temps duri l' estat anormal més fort y vigorós serà l' esperit de oposició encarnat en l' ànima del poble català.

A Portugal han passat aquests dies certes coses una mica cresps.

Per causa de alguns disgustos se indiscrepà la tripulació de un dels barcos de guerra anclats en el Tajo, y quan se tractà de castigar als descontents, feu causa comú ab ells la dotació dels altres barcos.

Y durant alguns dies el govern amenassava als insurrectes, y ls insurrectes respondien que al primer intent de hostilizarlos, bombardejaran la capital.

A pesar de posar-se uns y altres una cara tan feo, la sanch no ha arribat al riu.

Si á la vèbina nació hi covés un verdader esperit revolucionari, cap altra ocasió com la actual pera obtenir plena satisfacció á las aspiracions republicanes. La Revolució del any 68 va començarla aquí á Espanya la marina de guerra... ¿Per qu' a Portugal no podria succeir lo mateix?

PEP BULLANGA

A Roma dispensan de tot, menos de morir.—Molière.

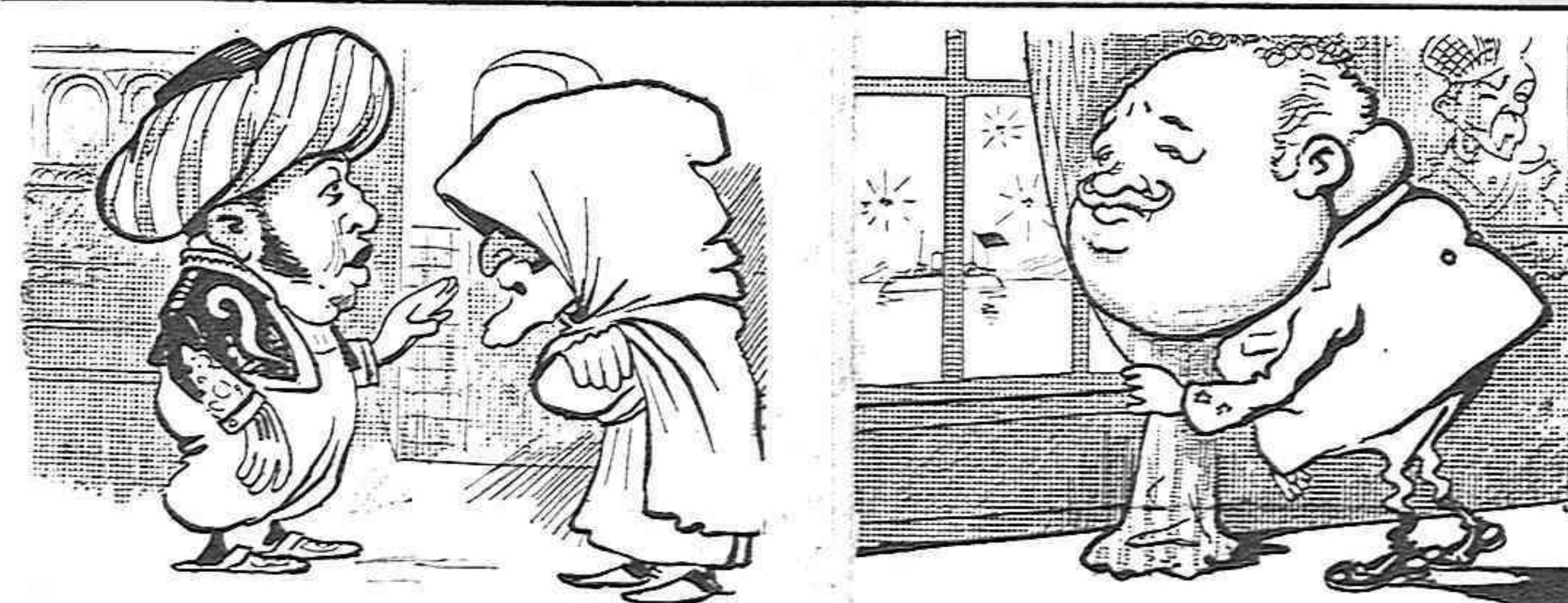
Revista política

—En aquest temps porta capa, Sr. Moret?
—No la porto; l' aguanto.

¡Pobre senyor Segimon!
¡Ves quin modo de somiar!

—Ja esteu llests d' Algeciras?
—Ells diuen que sí; nosaltres, crach qu' encare no hem comensat.
—Els barcos, sublevats; Lisboa, fet un Odessa... ja puch tractar de tú al zar de Russia!

AYGUA BRUTA

A anar á Madrid una comissió de Solidaritat catalana á fi de disposar alguns pormenors del gran acte que té en preparació, y com avants que tot era precís conéixer las disposicions del govern, respecte á la normalitat de Barcelona y sa província, se'n aná de dret á la font, celebrant una entrevista ab en Moret.

La font rajava clara pels llabis sempre eloquents de aquell home singular. A escoltar lo que deya, Catalunya no té avuy un amich millor qu' ell. A no ser el temor de que podría escalarli l' cap, ell que necessita tenirlo sempre seré, sempre lleuger, capás seria d' encasquetarse la roja barretina. ¡Com que fins el seu apellido es catalán! Moret! El seu avi patern era fill de Catalunya. Per les seves venes corre sanch catalana, sanch de la nostra. De manera qu' ell també sent per la terra del porró aquell amor innat què fa esbategar el cor de tots els catalans.

Pero bé, Sr. Moret—li deyan els comissionats —y las garantías constitucionals quan se restableixen?

Desseguida... de un moment al altre... potser demà, potser demà passat... el temps necessari de donarne compte en el Consell de ministres, pendre l' acort y publicar el corresponent decret en la Gaceta.

—Ens autorisa pera telegrafiarho á Barcelona?

—Sí, senyors.

—Ens autorisa pera ferho públich en els periódics?

—Naturalment... Ja poden dirho y assegurarho per tot arren... Vayal... Paraula es paraula.

Ab el canti plé de l' aygua fresca y transparent de aquella font d' eloquència inextroncable, eixiren els comissionats de la presència de aquell home que té avuy en la seva mà el dret de concedir y de treure la llibertat als pobles espanyols; n' eixiren contents y satisfets del pas que acabaven de donar.

—Lo qu' es questa vegada—s' deyan—la cosa va de veras. A la fi, recobrarà Barcelona la desitjada llibertat constitucional. ¡Aleluya!

**

Y en efecte. Als dos días el canti plé d' aygua fresca y cristallina ja rajava térbol, y als quatre días ja rajava brut. El líquit s' havia transformat en lloç y pestilència. ¿Qué hi haurá en les bonas parauas de 'n Moret que hajan de sufrir eternament aqueixa metamorfosis repugnant? Quins principis químichs confíndran, que al sol contacte ab l' ayre lliure, s' hajan de descompondre en una forma tan asquerosa?... Valdría la pena de ferne un anàlisis quantitatius y qualitatius, per apreciar degudament la dossis d' engany, de falsia, de frescura y d' olvit que portan diluhida en la seva linfa.

Y aquests homes tan formals, tan considerats, tan gelosos dels seus prestigis, son els que tenen al seu càrrec la salvació de la desventurada Espanya!

Pero si bé ho considerén no podem queixarnos. En la present ocasió 'l Sr. Moret ha actuat de Pare Etern. Després de haver contemplat, desde l' altura suprema de la seva omnipotència, á Barcelona trobantla hermosa y digna de la llibertat, li ha passat per la vista l' ombra de un rezel.—Qui sab!—s' ha dit entre si mateix.—Pot ser m' equivocó... Pot ser les coses no son tan bonicas com me sembla á primera vista... Per què la volen la llibertat els catalanons com no sigui per fastidiarme?...

Y ha cridat á n' en Romanones.

—Ves, fill meu, arriba't á Barcelona—li ha dit—y pren el pols als barcelonins. Guàrdal-te d' improprios y de befas y escarnis, y mira bé com està allò, que segons lo que tú m' diguis així obraré jo, enviант als seus habitants la vida ó la mort.

Y ara vegin, com, en lloc de la franca resolució que havia de posar terme al estat especial de Barcelona, ens envia, per interina provisió, un nou motiu de disgust y provocació.

**

Així ho ha estimat una gran part de l' opinió pública, y no sols aquí, entre nosaltres, sino fins en la mateixa Vila y Cort de les Espanyas.

Tothom el coneix á n' en Romanones: tothom el té per un ministre arruixat y de pochs escrúpuls: tothom l' aprecia com el representant més genuí de aqueixa política desastrosa que té per base el caciquisme y per medi d' acció l' xanxullo y l' comparatge; de aqueixa política de ruina y oprobri, contra la qual, precisament, s' acaba de alsar la terra catalana en massa.

Si en Moret pretén justificar el viatje del ministre de la Gobernació á Barcelona, ab el desitj de conéixer el verdader estat de la ciutat y la província, ¿es que ha perdut la confiança en las autoritats que sosté aquí? ¿Es que no creu en els informes que li puguin donar el Duch de Bivona y 'l general Linarens? Llavoras què per què no 'ls relleva? Una de dos: ó sobran las autoritats ó sobre 'l ministre.

No haurá sigut la intenció deliberada de desconsiderarlas la que l' haurá inclinat á prendre tan extraordinaria resolució. Més aviat s' ha de creure que ho haurá fet ab el propòsit de perturbar la serenitat catalana, provocant determinades manifestacions desagradables, com les qu' en altre temps v' motivaren la visita del ministre Dato, ab lo qual trobaria un bon pretext per anar prolongant l' estat especial de la ciutat y la província.

Pero, si es així, creyem que 'ls barcelonins s'abran menjarse la partida, cumplint com un cert públic il·lustrat y tranquil que ni's va pendre la pena de xiular un' obra rematadament dolenta, pera no donarli importància.

Als mals governs se 'ls mata ab l' asfixia de la indiferència, y se 'ls enterra ab l' eficacia del sufragi.

**

La prolongació del estat especial no es tant de sentir en quant posa de relleu la impotència y l' informalitat del govern. Cada dia que passa, mantinen á Barcelona privada de la llibertat constitucional, se reforça més y més en la conciència pública la convicció ja avuy desarrelable de que la llibertat, la cultura y l' progrés de la nació són incomptibles ab las oligarquies imperantes. En cap país del món apelan els governs a un extrém tan grave, com no signi per motius plenament justificats. Sols en casos d' alteració del ordre públich, se suspén la llei, quan els medis legals no bastan pera restablirlo, y aqueixa suspensió no dura may más que l' temps estricament necessari pera posar las cosas en el lloc degut.

Aquí, en canvi, de tot se'n fa motiu pera gobernar fora de la Lley, com si'l dret dels ciutadans signés un etern destorp. Ara mateix s' alega la necessitat de cohibir la celebració de la festa obrera del primer de maig.

Hi ha que protestar ab tota l' ànima contra l' insult que s' infereix á les classes traballadoras, suposant que l' mer fet de fer ostentació pacífica de las seves llegitimes aspiracions, entranya un gran perill per l' ordre públich. A tal extrém arriba l' furor preventiu de un govern que blossoma de representar el major grau possible de llibertat y democracia dintre de la institució monàrquica!

P. K.

PROTESTA Y HOMENATJE

L' festa de solidaritat catalana s' efectuarà definitivament á Barcelona 'ls días 20, 21 y 22 del proxim mes de maig. Al senyalar aquestas fetxes s' han tingut en compte indicacions de algunes de las més ilustres personalitats invitadas, que no podrían desatendre ls' devers de la catedrà, y que ja lluïres de aqueixas atencions, podrán permanéixer més temps entre nosaltres,

Las festas serán grandiosas, y á elles s' hi associará tot Catalunya. Se procuraran rebaixas en els ferrocarrils, á fin de facilitar el concurs de forasters. A jutjar per les adhesions que s' van rebent de tota classe d' entitats políticas y no políticas; á jutjar per l' entusiasme qu' s' avuy en la seva mà el dret de concedir y de treure la llibertat als pobles espanyols; n' eixiren contents y satisfets del pas que acabaven de donar.

—Lo qu' es questa vegada—s' deyan—la cosa va de veras. A la fi, recobrarà Barcelona la desitjada llibertat constitucional. ¡Aleluya!

**

Y en efecte. Als dos días el canti plé d' aygua fresca y cristallina ja rajava térbol, y als quatre días ja rajava brut. El líquit s' havia transformat en lloç y pestilència. ¿Qué hi haurá en les bonas parauas de 'n Moret que hajan de sufrir eternament aqueixa metamorfosis repugnant? Quins principis químichs confíndran, que al sol contacte ab l' ayre lliure, s' hajan de descompondre en una forma tan asquerosa?... Valdría la pena de ferne un anàlisis quantitatius y qualitatius, per apreciar degudament la dossis d' engany, de falsia, de frescura y d' olvit que portan diluhida en la seva linfa.

Y aquests homes tan formals, tan considerats, tan gelosos dels seus prestigis, son els que tenen al seu càrrec la salvació de la desventurada Espanya!

Pero si bé ho considerén no podem queixarnos. En la present ocasió 'l Sr. Moret ha actuat de Pare Etern. Després de haver contemplat, desde l' altura suprema de la seva omnipotència, á Barcelona trobantla hermosa y digna de la llibertat, li ha passat per la vista l' ombra de un rezel.—Qui sab!—s' ha dit entre si mateix.—Pot ser m' equivocó... Pot ser les coses no son tan bonicas com me sembla á primera vista... Per què la volen la llibertat els catalanons com no sigui per fastidiarme?...

Y ha cridat á n' en Romanones.

—Ves, fill meu, arriba't á Barcelona—li ha dit—y pren el pols als barcelonins. Guàrdal-te d' improprios y de befas y escarnis, y mira bé com està allò, que segons lo que tú m' diguis així obraré jo, enviант als seus habitants la vida ó la mort.

Y ara vegin, com, en lloc de la franca resolució que havia de posar terme al estat especial de Barcelona, ens envia, per interina provisió, un nou motiu de disgust y provocació.

**

Així ho ha estimat una gran part de l' opinió pública, y no sols aquí, entre nosaltres, sino fins en la mateixa Vila y Cort de les Espanyas.

Tothom el coneix á n' en Romanones: tothom el té per un ministre arruixat y de pochs escrúpuls: tothom l' aprecia com el representant més genuí de aqueixa política desastrosa que té per base el caciquisme y per medi d' acció l' xanxullo y l' comparatge; de aqueixa política de ruina y oprobri, contra la qual, precisament, s' acaba de alsar la terra catalana en massa.

Si en Moret pretén justificar el viatje del ministre de la Gobernació á Barcelona, ab el desitj de conéixer el verdader estat de la ciutat y la província, ¿es que ha perdut la confiança en las autoritats que sosté aquí? ¿Es que no creu en els informes que li puguin donar el Duch de Bivona y 'l general Linarens? Llavoras què per què no 'ls relleva? Una de dos: ó sobran las autoritats ó sobre 'l ministre.

No haurá sigut la intenció deliberada de desconsiderarlas la que l' haurá inclinat á prendre tan extraordinaria resolució. Més aviat s' ha de creure que ho haurá fet ab el propòsit de perturbar la serenitat catalana, provocant determinades manifestacions desagradables, com les qu' en altre temps v' motivaren la visita del ministre Dato, ab lo qual trobaria un bon pretext per anar prolongant l' estat especial de la ciutat y la província.

Pero, si es així, creyem que 'ls barcelonins s'abran menjarse la partida, cumplint com un cert públic il·lustrat y tranquil que ni's va pendre la pena de xiular un' obra rematadament dolenta, pera no donarli importància.

SARCASME

A petició dels prohoms del Congrés y del Senat cert govern va concedir

dos crèdits. Per una part un de trenta cinch milions per fe un gran acorssat y, per altra, un de disset per construir un canal.

El primé es herald de guerra; el segon herald de pau; l' un espanta y mata, l' altre dona vida, goig y esplai.

Van transcorre divuit mesos y el gran barco's va acabar; en canvi el canal ini's mils! no s' ha fet, ni's farà mai.

AGUILETA

SOLIDARITAT CATALANA

Suscripció popular, oberta pera costear els gastos de la manifestació de protesta contra la Lley de Jurisdiccions, y de just homenatje als representants dels països en el Parlament la combateren.

Suma anterior. . . Ptas. 542'05

Un de la Seo d' Urgell, que pensa com en Lerroux, pts. 0'50.—Francisco Capó, per haver sigut apedregat, iunt amb alguna pinya per los del Centre Catòlic, 1.—Llista de suscripció oberta á Tordera: Joaquim Palomé, 0'50.—Joaquim Riera, 0'25.—Joaquim Mir, 0'50.—Joaquim Riera, 0'50.—Magí Jané, 0'50.—Miquel Solenç, 0'50.—Llorens Puig, 0'50.—Antoni Ribas, 0'50.—Salvador Amat, 0'25.—Ramón Riera, 0'50.—Antoni Riu, 0'25.—Joan Suris, 0'50.—Joaquim Riera, 2.—J. Sagrera, Bagó, 0'50.—Joseph Verdura, 0'50.—Pau Girbal Puig, 0'30.—Joseph Verdura Flota, 0'25.—Pere Marfany, 0'25.—Ramón Puig, 0'25.—Salvador Marfany, 0'25.—Un tapero republicà, 0'50.—Pere Forn, republicà catalanista, 0'25.—Joan Comas, republicà, 0'25.—El coro La Lira Puigcerdana sortí á cantar las carmelitas á benefici de la «Solidaritat Catalana», havent recaudat fondos de tots els veïns de la vila, menys del Casino Cereá, ahont se'n negà l' entrada, ella sabrà per què. Formava el coro: Xavier Tusset, Juan Huguet, Antoni Bertran, Daniel Guardiola, Salvador Vidal, Buenaventura Ribell, José Ribell, José Morer, Agustín Serrat, José Mas, Miguel Font, José Pariquey, Juan Baqué, Juan Morer, Jaime Martí, José Cayrol, José Misericrachs, Salvador Nicolau, José Surroca, Sebastián Molas, Enrique Font, Rafael Llanas, Rogelio Nicolau, José Brugat, Mateo Benet y Bosoms, Antonio Martí, Fulgencio Lucas, José Lucas, Eliseo Blasi, Valentín Baqué, Blas Guardiá, Emilio Domènec, Andrés Prats, Amadeo Anglada, Salvador Anglada, José Anglada, Ricardo Arró, Antonio Mallo, Pedro Casanovas, Miguel Casanovas, Domingo Anglada, Carlos Regul, Miguel Moya, Esteban Meyer, Francisco Artís, José Pons, Paco de la hija, Francisco Maurell, José Pou, Salvador Bonada, Juan Fraile, Jaime Serrat, José Anglada y Turrera, Juan Anglada y Turrera, (Recaudat, pts. 96; gastos, pts. 57; ingressos en la Suscripció, 39 pts.) Joaquim López, 1.—Total pesetas 598'60.

BATALLADAS

LS governs monàrquichs, sempre que convocan Corts, no ho fan pas per explorar la voluntat del país, sino per contar ab una majoria que 'ls permeti governar á més ó menos dificultats.

La convocatoria de Corts no es més que una gran complicació qu'ells mateixos se crean. Es la màscara asquerosa ab que tractan d' encubrir el seu innat absolutisme.

Sobre aquest punt, el sistema parlamentari resulta una farsa, á lo menos aquí á Espanya.

Y aixó succeirà fins y á tant que l' país se resolguí á ser amo dels seus destins. Sols llavoras se podrà saber lo que vol. Sols llavoras hi haurà governs que serán forts per haverse de inspirar única y exclusivament en la voluntat del poble.

El digne jutje del districte de Atarazanas, D. Juli Martínez Gimeno, á conseqüència de la nova organació judicial, ha sigut traslladat ab ascens á la Audiència Provincial de Soria.

Al anar-se'n de Barcelona, deixa 'l Sr. Martínez Gimeno un rastre immens de simpaties, pel quel que desplegava en l' exercici del seu càrrec, y 'l sentit sempre humanitari y justicier de les seves resolucions.

Nosaltres veyam en ell—yo dihém ab sinceritat—algunas de las grans condicions que han fet cébre al jutje Magna Carta, en la vinya República.

De desitar fora que n' hi hagüés molts de funcionaris com ell, en la magistratura espanyola.

Llegeix:

«El rey sembla resolt á no escoltar res fins al seu retorn de Inglaterra, per lo qual el Sr. Moret s' absé de presentarli cap dels problemes pendents.

—Hem retrocedit més de 50 anys—deya aquesta tarda en el Congrés un vell politich.—Els ministres no son representants de un partit ni de una política, sino simples secretaris del despaig real, ab exercici de decret.

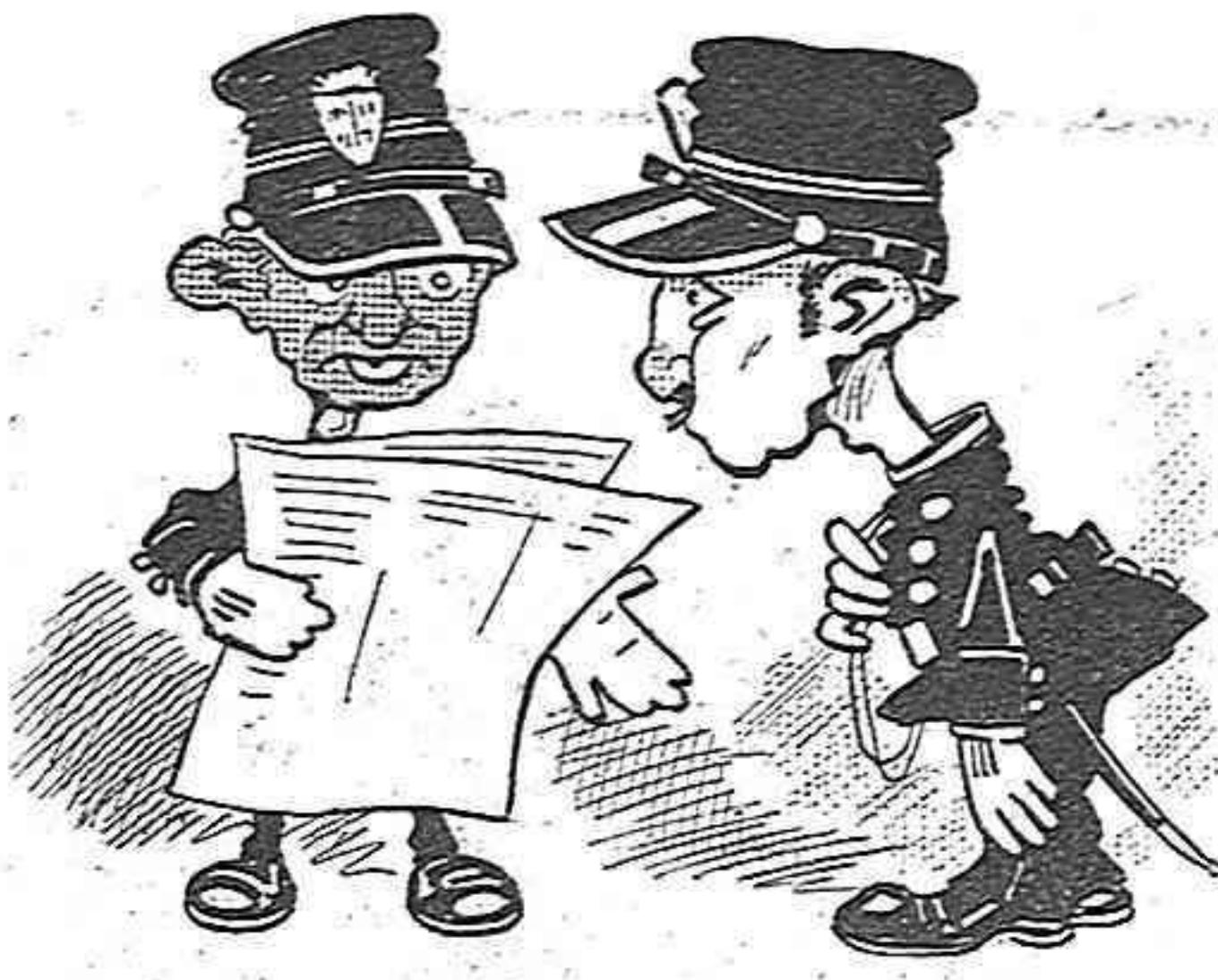
Així es en efecte. Han perdut ja l' altives de la línia recta. A forsa de corvar l' espina dorsal—lliberals y conservadors; conservadors y lliberals—tots son igualment geperuts.

Y per adressar espinadas no hi ha ja més que un medi: l' ortopedia revolucionaria.

La major part del temps està Espanya sense ministres hábils. El que no va de viatje's troba malalt á casa seva.

També 's troba sense la presencia del rey, que á horas d' ara està viatjant per Inglaterra.

Y ab tot, la cosa pública no va més bé ni més malament que quan tots son aquí.

Els nostres Xanxes

—¿Has visto en la última sessió del Achuntament qué manera de tomarnos el pél?
—Ves si lo he visto, que creo que tendremos que demandar una ley de churisdiccions para nosotros.

MATARÓ, 11 de abril

El diumenge prop passat fou inscrit en el Registre Civil d'aquesta ciutat, el néu de nostre amic D. Josep Abril Argemí, ab els noms de Llibert Gualdo Fraterno.

Dat lo poch freqüents que son els actes d'aquesta classe en aquesta ciutat, ens resultà un verdader aconteixement.

COPONS, 10 de abril

El senyor Teixidó agraeix les felicitacions de LA CAMPANA en aquesta forma:

«No refuso la felicitació per mas gestions arquitectòniques, sisquera sigui perquè ella m' demostra la veritat del meu convenciment de què la massa es bona; apta pera les majors empreses, s'aguenten dolent els que la dirigim de tots els partits y en totes les esferes, empero aquesta felicitació he de obtenir sigui allargada fins als altres companyies meus de Consistori, quins obrant per modo razonable y conscient, han secundat hasta aquí 'ls meus propòsits de alcansar salut y prosperitat pel poble.»

Transcribim ab gust les presents ratlles y enviemos tra enhorabona als corregidors.

RIUDOMS, 16 de abril

Per la Setmana Santa 'ns van enviar un «Padre» dels que vesteixen de colò marro, y el Dijous sant á la nit se enfila al cosso pera fer el sermó de la bofetada; servintli d'escusa pera parlar de política y tronant contra 'ls líberals. Al sentir el poble la que sortia de là boca de aquell rat-penat, li causa tanta admiració, que hi hagué en el temple un murmur general; ell quedà un moment confós y cambià de full sense saber per honr caminava.

Si ensopera per segon cop sé 'n va de coroll!

PALAFRUGELL, 14 de abril

Ha tingut lloch l'enterrament civil del que fou en vida Hilari Oliu, conseqüent republicà y lliure-pensador convensut.

Un gran acompañament en el que s'hi veian representants totes las classes socials acudi á la manifestació de dol, á pesar del temps borrascos que feya.

Descansi en pau el malhaurat corregidor.

VILLALBA (Tarragona) 10 d'abril

El tipo més fanàtic que hi ha en l'orbe catòlic es el rector que temíen en aquest poble. No content de propagar les idees més retrogradades, les empren contra les persones amants de la llibertat y de la República, encare d'escusa pera parlar de política y tronant contra 'ls líberals. Al sentir el poble la que sortia de là boca de aquell rat-penat, li causa tanta admiració, que hi hagué en el temple un murmur general; ell quedà un moment confós y cambià de full sense saber per honr caminava la professió, comentant tot el poble el cas passat.

LA MEDALLA

(MORAL AL US)

CARA

Sigas ben desvergonyit,
sigas ben brötol, ignorant,
viciois, adust, intractable,
sense fé, ruí y depravat.
¿Què tens diners?... Donchs jo 't saludo.
¿Què 'ls has robat?... Tant se val!
Tens diners!... res més te manca...
¡Fesme 'l favor de la ma!...

CREU

Sigas humil y virtuoso,
sigas ben franch y lleal,
ben educit, fi y tractable,
instruït, noble y honrat.
¿No tens diners?... ¡No 't coneixo!...
¡Ets pobré! No 't vull la mà,
ni mereixes que 't saludi!...
Ahont va aquest pobré?... /Arri allá!...

PAU CLARIANA

Es impossible que un partit que vol fer triomfar la injusticia, fomenti la ilustració.
—Mad. Stael.

De Madrid á Barcelona

N Moret rodejat de tots els seus ministres.
Parla don Segimon.
—Senyors —diu— La qüestió de Barcelona 'm preocupa de mala manera. Perque es el cas que he promés restablir las garantías constitucionals en un plazo breu, y ara... ara... El problema es verdaderament peligros... ¿Qué farian vostès?

—Escolti — pregunta en García Prieto, — ¿qué diuhen las autoritats d'allí? ¿Qué no las ha consultadas?

—Naturalment que sí.

—De quin parer son? Creuen que la suspensió pot aixecar o trobar que ha de continuar?

—Qué li diré jo!... Si val á parlar ab franquesa,

els informes de las autoritats de Barcelona adoleixen de certa vaguetat...

—Potser es efecte natural de la distancia. No es tot hú parlar dos amichs vis à vis ó conferenciar telefónica ó telegràficament, separats per un fil de més de set cents kilòmetres.

—Té rabó... [Calli] —Per qué no fem una cosa?... Sí, sí, es lo més práctic. Romanones, posis a punt.

—A punt de qué?

—De marxar á la capital de Catalunya... Convé que sigui un ministre en persona el qui veji alló. Aixís, tocanthó y palpanthó, la observació es més justa... y s' estalvián conferencies y tentituts.

—Se farà com vosté mana...

El conde de Romanones arregla la maleta y, tras tras, en el primer tren se'n ve cap á Barcelona.

L'endemà, á Madrid, els ministres rodejan com de costum al Sr. Moret.

—¿Qué sab, don Segimon, de la gent de la Rambla?

—Res. Y á fé que m' extranya el silenci de 'n Romanones.

—Deu desitjar, avans de comprometre's, informar-se bé.

—Ell ray que s' informa depressa. Sobre tot, tenint en compte que vaig recomanarli que 'm comunicés immediatament las seves primeras impresions. Nada, será precis fer una cosa. [Gasset!]

—Digui.

—Hauria de marxar immediatament á Barcelona. Vull saber en Romanones qué fa.

Y ja tením en Gasset camí de la ciutat comtal. A la reunió de l' endemà, els ministres tornan á preguntar al jefe del Gobern:

—¿Tan mateix s' aixeca la suspensió de garantías?

—Estic com estava. Sense datos segurs pera prendre una resolució.

—¿No han enviat notícias els dos companys?

—Sí, algunas; pero la distància las fa tan borrosas... Lo bonich seria ventilarlo personalment aixó, cara á cara...

En García Prieto s' ofereix:

—¿Vol que hi vagi jo á Barcelona?

—Sí, fassim aquest favor. Estudihí bé l' assumpto y veji qué fan aquells dos.

Quan el dia següent, qu' es dimecres, els ministres celebren la seva petita junta, la qüestió de las garantías constitucionals á la capital de Catalunya no ha adelantat un pas.

—Encara no, don Segimon? —li pregunten.

—Encara no!... Las observacions que 'ls nostres companys de ministeri m' envian desde Barcelona son molt atinadas, pero las considero insuficients pera resoldre ab acert... ¡Ah! Si vosté, Concás, com a català...

—¿Qué?

—¿Per qué no va á Barcelona?

—A informarme sobre l' estat d' ànimis?

—Sí. ¿Qui millor que vosté?

—Ja hi estic anant.

Y vels'hí aquí ja quatre ministres, estudiant á la ciutat dels comtes si las garantías poden restablir-se ó no.

ConSELL del dijous.

—¿Què 'n sab ayuy de la gran qüestió catalana?

En Moret belluga el cap, indicant que no sab res.

—¿Es possible!

—Vostés me fan riure! Que's figuren que anar allá á realitzar una informació de tanta importància es bufar y fer ampollas? Després... no més son quatre els que la practican.

—Potser si hi anés jo... —diu en Luque.

—Seria un pensament magnific!

—Donchs, á la estació desseguida!

Al celebrar-se la junta del divendres, els tres ministres que encara quedan á Madrid interrogan ab la mirada á don Segimon.

—¿Qué?

—Si fa ó no fa, lo mateix que ahir.

—¿No adelanta la informació?

—No gayre. Y 'm sembla, Almodóvar, que si vosté no hi va...

Tal dit, tal fet: el duch de Almodóvar agafa el tren y cap á Barcelona!

Y el dia següent ve en Santamaría.

Y l' endemà, l'únic ministre qu' encara feya companyia al president, l' Amós Salvador.

* * *

—Ves! —diu en Moret al trobarse completament sol: —Ves de quina manera més enginyosa he Anat sostinen la suspensió de garantías á Barcelona [una setmana més!...]

Qu' es lo que 's tractava de demostrar.

FANTÀSTIC

LAS CORTS

Víngim aquí, amich Moret:

—Es cert, com la gent propala, que no sab si obrir les Corts ó mantenir-les tancades?

—Es vritat que ja fa días que, ab aquest problema en dansa, no sossega un sol moment,

sempre en el cervell clavada la fatídica pregunta:

—¿Les deixo com estan ara?

—¿Les obro?... ¿Qué faig? ¿Qué dich?

—¿Quina vía es la més plana?

Francament, señor Moret,

si això es vritat, per Sant Llatzer,

patró dels rescatistes,

li declaro que 'm fa llàstima

y que hasta 'm sembla mentida

que un polítich de la trassa

y 'l salero de vosté

tingui avuy tan rovellada

la màquina de pensar,

en altres temps tan brillants.

—Obrir les Corts! ¡Deus piadosos!

—Destapar de cop las válvulas

del gran safreig nacional,

en las presentes circumstancies

en què, com ja sab, tenim

tanta feyna preparada

de la que no vol soroll

ni investigacions profanias!...

Apart de que, segons diu

el ditxo, en boca tancada

no hi entran moscas, ¿per qué han d' obrir les Corts, ara?

—A vosté l' molestarian,

y pel que toca á nosaltres,

quéu 'n treufram, quin negoci

hem d' anà á ferhi ab la chàchara

dels senyors representants

que actuan en les dos Cámaras?

Senyor Moret, s' ha de dir

tal com es, que ab mitjans frasses

y circamloquios y embuts

no 's va en lloch; las cosas claras.

El país ja n' està tip

de discursos admirables

que no fan abixaix el pa,

ni posan la carn barata,

ni obran cap tres de carril

ni ajudan á anar cap fàbrica;

ja n' està fart de retòrica,

y d' oracions cizellades,

y d' arranques tribunícios

y d' apostrofes notables;

ja n' ha sentit prot' d' arengas

abont tot es glòria, y patria,

y progrés, y horitzons nous,

y resurrecció d' Espanya,

y auroras d' un demà esplèndit

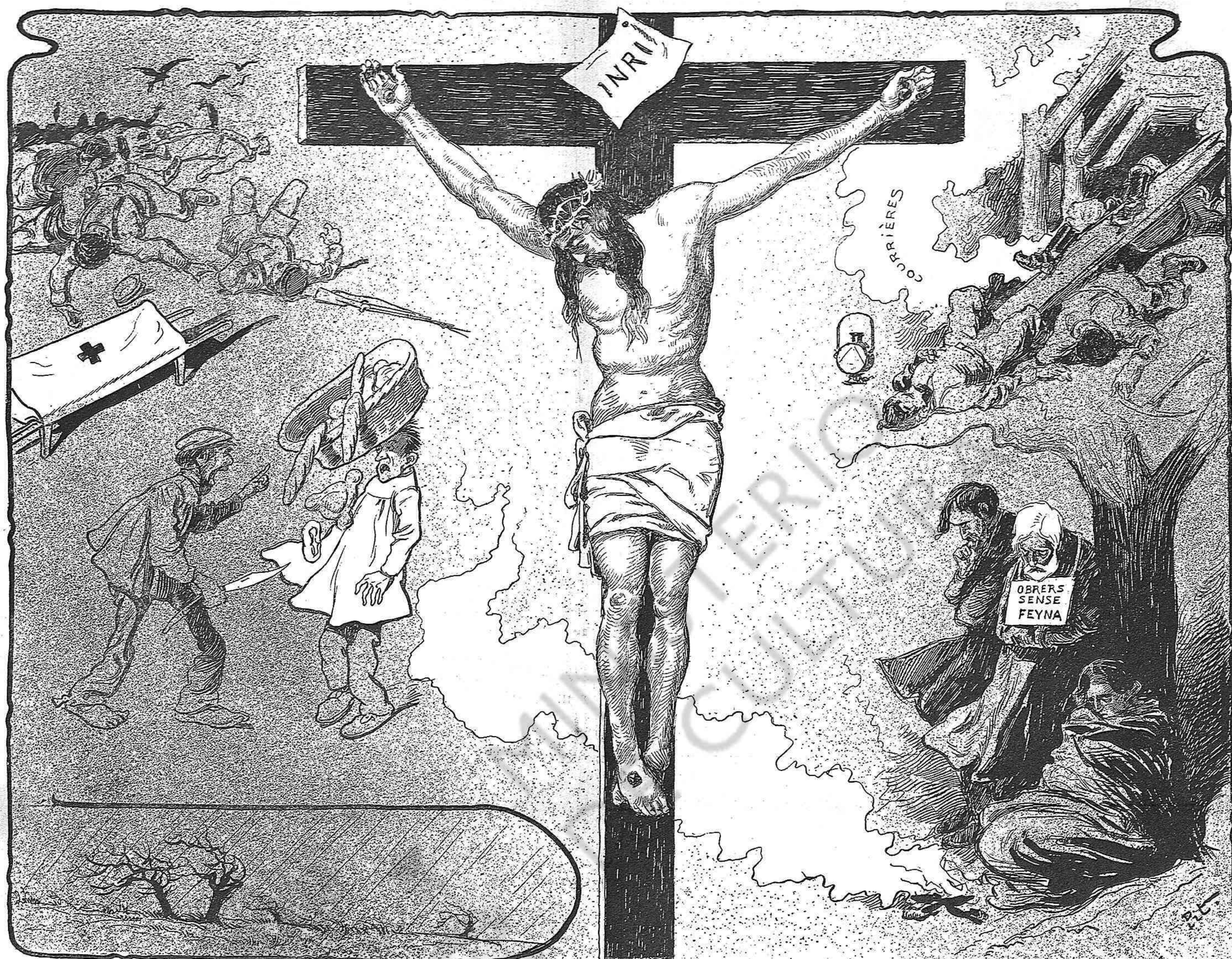
y cent altres belles frasses

que no tenen cap més fi

que engresca al pùblic pavana

y ferli creure que aviat

REDEMPCIO

—¡Y morir en una creu per aixó!...

vint combina dràmas ab gran espectacle de compar seria, y quan ne té un de combinat, va y conta l' argument al Duct de Bivona. Totas aquestas produccions podrían portar el mateix títol: *L'alsament carlista*.

El Duch diuen que s'impressions molt... y es de sentir que perdi el sosiego per las falornias y las inventivas del famós políssion.

Bó serà qu'e de Bivona s'acostumi á considerar una cosa, y es que, en efecte, els carlins cada dia's alsan... menos els qu'estan malats y han de quedarse al llit.

Episodis de la erupció del Vessubi:

El rector de un dels pobles amenassats va donar als seus feligresos un exemple reconfortant, fugint més que depressa, sense parar-se á considerar que les víctimes de la lava podian necessitar els seus serveys espirituals.

En canvi el director del Observatori, ab tot y el perill imminent que corria, no's va moure del seu lloch, disposit a portar á terme las observacions que'l fenomen li sugeria, mal hagués de costarli la existencia.

* * *

Significatiu contrast!

L'home de la religió, escapant. L'home de la ciència, ferm en l'Observatori.

Aquell, procurant anar al Cel lo més tart possible. L' altre, oferint la vida, potser sense esperar un més enllà, y sols pera ser útil al humà progrés.

Decididament, la vocació religiosa baixa y la vocació científica puja.

Pera resoldre la espinosa qüestió dels entorxats vacants per defunció del general Blanco, que tant y tant preocupa al govern, hi ha un medi molt senzill.

Vegi el govern si li convé.

¿No son dos, principalment, els generals que se'ls disputan, ó siguin en Weyler y en Polavieja?

Donchs, per quedar bé ab tots dos, á n'en Weyler se li dona l'entorxat de la mànegra esquerra y á n'en Polavieja el de la mànegra dreta, declarant á cada hu d'ells mitj Capità general.

Ja ho diu l'adag: «Las cosas ben repartidas fan goig á tothom.»

Ara que's parla tant de casaments, se'n hauria

de fer un de bó y que estich segur donaria resultats magnífics.

El casament del Poble ab la República.

[Tan fàcil que fora aquest enllàs! ¡Y tant que's estiman els dos nuvis!

El viatge regi á Canàries tindrà conseqüencies, segons diuen.

Quan menos ha servit per conéixer las grans necessitats de aquell país, de las quals el govern fins ara no se'n havia fet càrrec.

De moment, el ministre de la Gobernació ja ha escrit una extensa memoria. Y algo es algo.

A las regions que necessitan alguna cosa, l'govern sempre comensa per donàrlas'hi lo mateix... Las hi dona memorias.

A LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NUMERO

1. XARADA.—Me-lo-dra-má-tica.

Han endavatinat totas ó part de las solucions corresponents al número anterior els caballers: Anton Monclús (a) Musclús, Vicente Borrás y Baiges, Antonio Vallverdú, Enemic del Negre, Pau de las Calsas Curtas y Ma-juelo Culerench.

Formar ab aquestes lletras degudament combinadas el titol de una aplaudida sarsuela.

2. ENDEVINALLES.

XARADA

—¿Qué tens, que't veig tant trist, Mero?

—Afigurat qu'he trobat una noya... i qué dich noya!

una hermosura ambulant,

ab un... protuberancias,

que...

—Ja comprehench; ves al grà,

—Jo, que m'enfench com l'hu-dugas,

l' he seguit fins l'hu-dos-quart

de casa seva, dihentli que m'escoltés un instant,

que, si el cistell li pesava, (puig venfa del mercat,) que reposés una estona,

que no's fas tan de pregar, fins li he dit qu'era una ingrata,

cor de ters-dugas, qu'extrany me semblava que, ab un jove que vol parlarli formal,

se mostrés desagradida..

y iabs, Ton, com ha acabat?

—Potser t'ha donat carbassa?

—Carbassa, dius... ica, home, ca!

S'ha girat, la... poca solta,

mirantme de dalt á baix,

y, al mitj mateix de la cara

in'ha clavat una total.

MANEL NOEL

ANAGRAMA

En el carrer de 'n Rosal vareig trobar á la Tot que anava corrent al trot á comprar una total.

A. CARABACH

TARGETA

ELENA RAMOS FLO

Caballers: Joseph Salvá, Josep C., Antonio Vallverdú, Pau de las Calsas Curtas, Joseph Kuko de Blanes, Un amic de la Unió y Juana Estela; No ns plau.

Caballers: Pep Pó, Joan Heras y Un contrari dels capellans: Aprofitable.

Caballer: Manel Noel: Rebut y gracias. (Disposém de tant poch espai!) —Un aymador del mostillo: No ns utilisa. —M. Plans: Es molt magre tot això. —A. Boadas Ribot: No'n agrada gens. —Sra. Diumenge: No ns ha convenut. —E. Vieta: No deixa de tenir raó; però això mateix s'ha dit moltes vegades, encara que en altra forma. —Joseph F. Canals: Els epigrams fauejan bastant. —P. I. Q. A. L.: Les seves bueòlicas tenen quelcom de defectuós. Ramón Blanch (a) Mona de la Canalets: Això es gènero de Jochs Florals. —Llóstima d'engiantina que's perdi. —A. Craxell: Molí bé diu. J. P., J. B. M., F. C., P. G., A. C. P., F. P., Combes Sarrià, Una obrera, B. V. J., A. F., J. V. V., A. E. y J. C.: No ns es possible publicar las cartas que ns remeten, per varias raons.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8
Tinta Ch. Lorileux y C°

CONVERSA

—Ahont vas, Macari, tan depressa?

—A veure la meva futura.

—Quina, la Carmeta?

—No.

—Donchs, la Trinitat?

—No, home, no; la que has anomenat avans.

M. BALCELLS

GEROGLÍFICHS

: + : T

: + : P

I I

PACO GUASCH

CORRESPONDENCIA

Caballers: Joseph Salvá, Josep C., Antonio Vallverdú, Pau de las Calsas Curtas, Joseph Kuko de Blanes, Un amic de la Unió y Juana Estela; No ns plau.

Caballers: Pep Pó, Joan Heras y Un contrari dels capellans: Aprofitable.

Caballer: Manel Noel: Rebut y gracias. (Disposém de tant poch espai!) —Un aymador del mostillo: No ns utilisa. —M. Plans: Es molt magre tot això. —A. Boadas Ribot: No'n agrada gens. —Sra. Diumenge: No ns ha convenut. —E. Vieta: No deixa de tenir raó; però això mateix s'ha dit moltes vegades, encara que en altra forma. —Joseph F. Canals: Els epigrams fauejan bastant. —P. I. Q. A. L.: Les seves bueòlicas tenen quelcom de defectuós. Ramón Blanch (a) Mona de la Canalets: Això es gènero de Jochs Florals. —Llóstima d'engiantina que's perdi. —A. Craxell: Molí bé diu. J. P., J. B. M., F. C., P. G., A. C. P., F. P., Combes Sarrià, Una obrera, B. V. J., A. F., J. V. V., A. E. y J. C.: No ns es possible publicar las cartas que ns remeten, per varias raons.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8
Tinta Ch. Lorileux y C°